

Dzień siódmy - 5 lipca 2015 r. - Nauka i system edukacji w Portugalii przez wieki - Coimbra

Dla nas, nauczycieli, bardzo ważnym dniem było zapoznanie się z systemem edukacji w Portugalii, dlatego z entuzjazmem powitaliśmy **Coimbrę** – byłą stolicę Portugalii do 1255 r., gdzie znajduje się **Uniwersytet Coimbra**, wybudowany na szczątkach budowli mauretańskiej fortecy.

Uniwersytet ten jest najstarszą i najważniejszą uczelnią wyższą w Portugalii, założoną w **1290r.** Kilkakrotnie przenoszony do Lizbony, jednak ostatecznie 1537 r. został w Coimbrze, w budynkach pałacu królewskiego, gdzie w XVIII wieku Markiz de Pomba poszerzył listę kierunków studiów. Dziś uniwersytet znajduje się na **światowej liście dziedzictwa UNESCO.**

Coimbra leży nad rzeką Mondego – zwana też rzeką poetów. W tej dawnej stolicy Portugalii urodziło się sześciu portugalskich królów. Miasto Coimbra – trzecie, co do wielkości w Portugalii, podzielone jest na Dolne i Górne

Miasto. Do Uniwersytetu na szczycie wzgórza wiedzie labirynt stromych uliczek i kamiennych schodków. Znamienne są katorżnicze schody- Quebra-Costas, doprowadzające studentów do uniwersytetu przez Arco de Almedina łuk nad schodami, starą bramą mauretańską. Nasunęła się myśl porównania Uniwersytetu Coimbra z Uniwersytetem Jagiellońskim w Krakowie: historia, style architektoniczne, kultura. Przewodniczka Margarida opowiadała nam o obowiązującym systemie edukacji.

„Przedszkole w Portugalii - nie jest obowiązkowe - obejmuje dzieci w wieku 3 - 5 lat. Placówki pełnią rolę wstępnego etapu kształcenia. Można wyróżnić trzy struktury organizacyjne przedszkoli: przedszkola stacjonarne, przedszkola wędrowne - funkcjonujące na odległych i słabo zaludnionych obszarach wiejskich, świetlice przedszkolne - funkcjonujące w miastach, gdzie brakuje miejsc w przedszkolach stacjonarnych."

Tak jak u nas, **dzieci rozpoczynają naukę w szkole od 6 roku życia**, ale w szkole podstawowej uczą się tylko cztery lata – nauczanie zintegrowane z opisową oceną - 25 godzin tygodniowo. Obowiązkowymi przedmiotami są: język portugalski, język angielski, historia, matematyka i wychowanie fizyczne. Kolejnym etapem kształcenia jest **pięcioletnie gimnazjum**, z czego dwa lata to cykl kształcenia przygotowawczego - 16 lekcji trwających 90 minut i trzyletni cykl przygotowujący uczniów do podjęcia decyzji o wyborze i kierunku dalszej nauki, a także dający podstawową wiedzę techniczno -zawodową. Do przedmiotów obowiązkowych zalicza się jeszcze język obcy, geografię, fizykę z chemią. **System oceniania** w gimnazjum mieści się w skali od 1 do 5. Od 2010 roku w portugalskim systemie edukacji wprowadzono **obowiązkowe, trzyletnie liceum** o różnych profilach, m. in. ekonomicznym, techniczno-inżynierskim, językowym i ścisłym. Ocenianie odbywa się w skali od 1 do 20. Kolejnym etapem są studia wyższe – płatne. Ciekawym faktem jest, iż zajęcia szkolne

rozpoczynają się pomiędzy 12 a 16 września i kończą w drugiej połowie czerwca, oraz to, że w roku szkolnym są trzy semestry – trwające średnio po trzy miesiące: do Świąt Bożego Narodzenia, do Świąt Wielkanocy i do wakacji. Po zakończeniu kształcenia w gimnazjum, uczniowie otrzymują dyplom, dający wstęp do szkoły średniej.

Z zainteresowaniem słuchaliśmy historii „**sędziwego miasta z młodzieńczą fantazją**” – **Coimbrы**. Uniwersytet zrobił na nas wielkie wrażenie. Zachwyciła nas biblioteka założona przez króla Jana V w XVIII wieku, który był bibliofilem, zwana **Biblioteca Joanina**. Trzy wysokie, połączone ze sobą komnaty tworzą jedną z najbardziej okazałych bibliotek na świecie. To m.in. dzięki perspektywie malowideł na plafonach oraz pięknie rzeźbionym szafom na książki. Poza barokowymi zdobieniami, widać też wpływ sztuki

dalekowschodniej. W połączonych szafach z egzotycznych gatunków drewna stoi 300 000 książek i 5000 rękopisów. Księgozbiór liczy 250 tysięcy tomów, jest podzielony kolorystycznie na poszczególne działy nauki. Najstarsza książka pochodzi z XII wieku. Byliśmy bardzo zdziwieni obecnością rodziny nietoperzy, która chroni księgozbiór przed insektami oraz faktem, że

studenci do dziś mogą korzystać z tych książek. Ciekawostką uniwersytetu była **XIV-wieczna Sala dos Capelos**, w której odbywa się obrona prac doktoranckich, gdzie broniący siedzi na środku sali, a inni mogą to wydarzenie obserwować. Obejrzeliśmy również kaplicę **De Sao Migiel** z przepięknymi XVIII wiecznymi organami i Kozią Wieżę - **Torre de Cabra**.

Barwne jest tutaj życie studentów mieszkających w starej części miasta, w domach zwanych *republikami*. Każdy z nich rządzi się swoimi „oryginalnymi” prawami. Kluby studenckie to małe i tanie bary zwane

Taszkami. Oczywiście jest tutaj chrzest studentów, który trwa cały rok. Dopiero po jego ukończeniu uczeń może kupić strój studencki, łącznie z peleryną. Każdy z 8 wydziałów ma swój kolor szarfy, np. żółty – medycyna, czerwony – prawo itd. Raz w roku w maju, Coimbra przeżywa pewnego rodzaju studenckie święto – fiestę - **Queima das Fitas** – czyli palenie wstążek, a rozpoczyna je studenckie fado. Święto trwa tydzień i kończy się paradą studentów przejeżdżających udekorowanymi wozami przez ulice miasta.

W tym dniu zwiedzaliśmy również tzw. Starą Katedrę - **katedra Sé Velha** zbudowaną w XII wieku w stylu romańskim, która jest najstarszym kościołem katedralnym w Portugalii, oraz kościół św. Krzyża -Santa Cruz, w którym pochowano dwóch pierwszych władców Portugalii. Jest on

ważnym punktem na Szlaku Jakubowym. Zwiedziliśmy też klasztor żeński Clara-a-Nova, istniejący od XVII wieku, do którego to klaryski przeniosły się z gotyckiego klasztoru Santa Clara-a-Velha. Klasztor usytuowany na brzegu Mondego nawiedzały ciągłe powodzie, siostry zmuszone więc były do pozostawienia go. Ruiny klasztoru nadal zadziwiają swoją solidnością i skromnością.

Po powrocie do hotelu i krótkiej sjeście spotkaliśmy się na warsztatach szkoleniowych w celu realizacji zespołowego projektu metodą Vebqwest. Odbyły się praktyczne ćwiczenia doskonalące komunikację w języku angielskim.